

BASEL III IS NOG NIET AF

Een akkoord over Basel III is er, maar er moet nog wel een en ander worden uitgewerkt. De zachte Europese heelmesters doen er goed aan wat strenger te worden.

TEKST: PATRICK BEIJERSBERGEN

De beurzen reageerden deze week instemmend op het compromis van het Basels Comité van Banktoezicht, waarin aanzienlijk strengere eisen worden gesteld aan de bankbalansen. Nu heeft Nederland na het uit elkaar spatten van Fortis en ABN Amro nog maar twee grote beursgenoteerde bankbedrijven van enige omvang over, ING in de AEX en SNS Reaal in de Midkap-index. Hoewel beide bedrijven ook (nog) deels verzekeraar zijn, was duidelijk dat de uitkomst van het Basel III-overleg van grote invloed kon zijn op de beurskoers op korte termijn. Zowel ING als SNS Reaal moeten nog grote bedragen aflossen bij de Nederlandse staat, en zij zullen dat alleen doen als dat binnen de regels van 'Basel' kan. Bestaande staatssteun wordt echter tot 2018 'gedoogd'. Zie daar de Nederlandse touch.

NIEUWE CRISIS VOORKOMEN

Het doel van de nieuwe regels is een herhaling van de kredietcrisis voorkomen. De belangrijkste verandering is de verhoging van de minimale buffer van het echte kapitaal (het eigen vermogen) van de huidige 2 procent van de totale activa naar 4,5 procent. De hefboom wordt dus verkleind van 50 naar ruim 22. Ofwel: elke euro eigen geld kon een bank vroeger 50 keer uitlenen, nu nog 'maar' 22 keer. Daarbij vindt nog wel een correctie plaats voor risico. Zonder de risicoaanpassing mag het eigen vermogen 33 keer worden uitgeleend. Dat wordt de 'leverage ratio' waar de banken eigenlijk helemaal niet aan willen. Maar deze 'kale' leverage ratio is voorlopig nog slechts een proef, helaas.

Er komt ook een variabele buffer bovenop die 4,5 procent. Deze buffer, die in goede

tijden moet worden opgebouwd tot 2,5 procent, brengt de totale buffer op 7 procent van de totale naar risico gewogen activa. In slechte tijden mag deze buffer worden aangesproken, maar dan treden er wel beperkingen op bij het uitkeren van dividend en bonussen.

Veel is echter nog onzeker: de wijze waarop het risico van de 'risico gewogen activa' wordt gemeten moet nog worden uitgewerkt en vastgelegd, deels zal dat in nationale wetgeving moeten gebeuren. En ook welke financieringsinstrumenten nu precies tot het eigen vermogen mogen worden gerekend, moet nog nader worden bepaald. Basel III is eigenlijk nog niet af.

AMERIKANEN DOORTASTENDER

De maatregelen hoeven pas op 1 januari 2019 volledig te zijn doorgevoerd. Waarom toch die lange overgangsperiode? Er is angst dat de kredietverlening gehinderd zou worden bij een te snelle invoering van de strengere eisen en dat de banken op grote schaal aandelenkapitaal zouden moeten ophalen. Dat is overigens vooral een Europees bezwaar, want bij de Amerikaanse banken is veel doortastender opgetreden om de balansen te versterken. Van de Amerikanen mag Basel III dan ook best eerder worden ingevoerd.

De zachte Europese heelmesters doen er goed aan wat strenger te worden. Ondanks het tegensputten van de banken zou vasthouden aan een harde 'kale' leverage ratio het Basels Comité sieren. Want de volgende financiële crisis zal vermoedelijk weer ontstaan doordat te veel geld vloeit naar beleggingen met op papier een uitstekende risicoringering en daardoor een (te) laag kapitaalsbeslag. Zonder een stevige leverage ratio laat zelfs het aanzienlijk strengere Basel III volop ruimte voor het volgende zwarte gat in de financiële sector. ■

BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS, BASEL